

Tersine Göçler ve Geri Dönüşler: Almanya'dan Iğdır'a Yerleşenlerin Sosyolojik Özellikleri

Ümmü BULUT KESKİN*

 0000-0002-6691-2542

MAKALE BİLGİSİ

Başvuru: 30. 06. 2021
Düzeltilme Talebi: 12. 07. 2021
Son Düzeltilme: 26. 07. 2021
Kabul: 29. 07. 2021
Online Yayın: 15. 08. 2021

Anahtar Kelimeler:

Sosyoloji
Tersine Göç
Dış Göç
Iğdır
Almanya

ÖZ

Her göç dalgasının karşıt bir göç dalgası ile sonuçlanma ihtimalinin olduğu, içinde bulunduğumuz göçler çağında, tersine göç olgusunu sosyolojik temelde ele almak elzemdir. Yabancı literatürde, 1880'lerde sadece fikir olarak öne sürülen, 1970'li yıllarda tartışılmaya başlanan tersine göç bugün çok farklı boyutlara ulaşmıştır. Yerli literatürde tersine göç konusunda sosyolojik çalışmalar 1970'li yıllarda başlamıştır. Bu çalışmaların sayısında ancak 2000'li yıllarda artış yaşanmıştır. Tersine göçün her göç türünde yaşanma olasılığı olmakla birlikte her tersine göç kendine özgü dinamikleri ekseninde gerçekleşmektedir. Bu çalışmada Almanya'dan Iğdır'a geri dönüş yapanların göç süreçleri ve geri dönüşlerinin altında yatan dinamikler anlaşılmasına ve açıklanmaya çalışılmıştır. Iğdır'daki tersine göç süreci ve bu sürecin altında yatan dinamiklerin sosyolojik çerçevede değerlendirildiği söz konusu çalışma alan araştırmasına dayanmaktadır. Iğdır'da yürütülen bu çalışmada nitel araştırma deseni benimsenmiştir. Almanya'dan Iğdır'a kesin dönüş yapan kişilere yarı yapılandırılmış mülakat tekniği uygulanmıştır. Göçmenlerin tersine göç deneyimlerinden yola çıkılarak dış göçte tersine göç süreci ve tersine göçün altında yatan dinamikler irdelenmiştir. Haziran ve Mayıs 2021 aylarında yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen veriler deşifre edilerek kategoriler oluşturulmuştur. Bu kategorilere bağlı olarak yorumlamalar, analizler yapılmış ve Almanya'dan Iğdır'a geri dönüş süreci ve bu sürecin altında yatan temel dinamikler değerlendirilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre ilk göçten (dış göç) önce geri dönüşe ilişkin niyetler ve kararlar; göç sonrası gidilen ülkede uyumsuzluk, dışlanma, ayrımcılık gibi sorunlar; göçmenlerin geldikleri yerlerle bağlarının devam etmesi, yatırımlarını anavatanlarına yapmaları Almanya'dan Iğdır'a yerleşen göçmenlerin geri dönüşlerinde etkili olmuştur.

***Yazar İletişim:** Ümmü Bulut Keskin (Dr. Öğr. Üyesi), Iğdır Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü, Iğdır, Türkiye ✉ ummu.keskin@igdir.edu.tr